

затъ надолу. Ние искаме само пълни кофи. Добрѣ, ние искаме пълни кофи, но като се изпразнятъ тѣ, отдѣ и какъ ще се напълнятъ? Слѣдователно, праведниятъ, като отидѣ горѣ, ще стане грѣшникъ, а грѣшниятъ ще стане праведенъ. Съ това имаме движение на колелото, по кое-то върви прогресътъ на човѣчеството. Човѣкъ трбва да съзнава, че може да бѫде и грѣшенъ, и праведенъ, но трбва да върши волята Божия. Човѣкъ, който гради, не може да не се оцапа. Не трбва да мислите, че нѣма да оцапате своя умъ. Насъ не трбва да ни смущаватъ законите на държавата. Ние трбва да имаме въ себе си други закони, отъ които нашето битие се обуславя, защото когато България и всички държави изчезнатъ, земята и слънчевата система се прѣвърнатъ, ние пакъ ще сѫществуваме. Земята ще се промѣни, тя нѣма да бѫде такава, каквато я виждаме днесъ; затова България не опрѣдѣля вашето битие, а вие опрѣдѣляте битието на България. И тѣй, казвамъ: на земята, цѣлото зависи отъ свойтѣ части, а въ духовния свѣтъ, частицитѣ зависятъ отъ своето цѣло. Ще ви изясня тази мисъль. Двадесетъ милиона хора на земята може да се сплотятъ въ една обща идея и общи чувства и да образуватъ единъ народъ, обаче, единъ денъ, тѣхнитѣ идеи и чувства може да се измѣнятъ така, както се измѣня гѣсеницата, когато прѣминава въ пеперуда. По сѫщия начинъ и вие нѣма винаги да бѫдете българи, ще се простите съ своята националност и ще измѣните начина на своя животъ. Една гѣсеница прѣкарва това положение само 40 дни, а послѣ прѣминава въ пеперуда. Единъ народъ е поставенъ въ дадена форма само за 40 дни и прѣзъ това време нему прѣдстои да изпълни всички свои задължения къмъ себе си и, слѣдъ това ще заживѣ съ други идеи и чувства. Тогава ние можемъ да замѣнимъ думитѣ българинъ, француzinъ, германецъ съ съвсѣмъ други понятия. Като кажемъ думитѣ: рѣка, кракъ, мозъкъ, бѣлъ дробъ, ние имаме извѣстна прѣдстава. Значи всѣко нѣщо си има смисъль въ своя организъмъ. Какво означава думата „българинъ“ въ общий организъмъ? Азъ турихъ българитѣ въ черния дробъ, но трбва да знаете, че частицитѣ на черния дробъ, както и всички сѫщества, евволюиратъ и постоянно се измѣняватъ. Така и българитѣ слѣдъ време ще минатъ въ